

4. Социальная работа / Под общей редакцией проф. В. И. Курбатова. Серия «Учебники, учебные пособия». – Ростов н/Д: «Феникс», 1999. – 576 с.

Музичук І.В.

*викладач англійської мови,
Рівненський державний аграрний коледж*

ІНТЕГРАЦІЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Музичук Світ «інформаційного вибуху» формує нові взаємовідносини між людиною і знаннями, стає все складнішим. Головним завданням освіти є підготовка молоді до сучасного життя, тобто формування в неї необхідних компетентностей, а одним із засобів їх формування є інтеграція навчальних дисциплін. Інтеграція може вирішити основні суперечності освіти – протиріччя між безмежністю знань і обмеженими людськими ресурсами. Вона є однією з найперспективніших інновацій, яка закладає нові умови діяльності викладачів та студентів, що має великий вплив на ефективність сприйняття ними навчального матеріалу.

Я. А. Коменський акцентував увагу на необхідності «завжди і всюди брати разом те, що пов'язано одне з одним». Необхідність інтегрованого підходу до організації навчально-виховного процесу великий дидакт пояснював таким чином: «Всі знання виростають з одного коріння – навколишньої дійсності, мають між собою зв'язки, а тому повинні вивчатися у зв'язках» [4].

Сучасна педагогічна наука вважає інтеграцію одним з головних дидактичних принципів.

Інтеграційні процеси у професійній освіті останніми роками посідають щораз важливіше місце, оскільки вони спрямовані на реалізацію нових освітніх ідеалів – формування цілісної системи знань і вмінь особистості, розвиток їх творчих здібностей та потенційних можливостей [3].

Успішна методична реалізація ідеї інтегрованого навчання передбачає досягнення мети якісної освіти, тобто освіти конкурентоздатної, спроможної забезпечити кожній людині самостійно досягти тієї чи іншої життєвої цілі, творчо самостверджуватися в різних соціальних сферах.

Інтеграція – це не поєднання, а взаємопроникнення двох або більше предметів. Це не просто поєднання частин, а об'єднання їх у єдине ціле на основі спільного підходу. Інтегроване заняття (від лат. integer – повний, цілісний), тобто органічне поєднання на занятті відомостей інших навчальних предметів навколо однієї теми, що сприяє інформаційному збагаченню сприйняття, мислення і почуттів учнів за рахунок залучення цікавого матеріалу, що також дає змогу з різних сторін пізнати якість явища, поняття, досягти цілісності знань [3].

Отримуючи інформацію за певною тематикою спочатку рідною мовою, та маючи повне розуміння даної проблеми студент при вивченні іноземної

мови професійного спрямування має отримувати якісну інформацію іноземною мовою про вже засвоєну тематику.

Мета інтегрованих занять – формування у студентів цілісного світогляду про навколишній світ, активізація їх пізнавальної діяльності; підвищення якості засвоєння сприйнятого матеріалу; створення творчої атмосфери в колективі студентів; виявлення здібностей студентів та їх особливостей; ефективна реалізація розвивально-виховної функції навчання формування навичок самостійної роботи з додатковою довідковою літературою, таблицями міжпредметних зв'язків, опорними схемами; підвищення інтересу до матеріалу, що вивчається; ефективна реалізація розвивально-виховної функції навчання [6].

Структура інтегрованого заняття зумовлюється поставленими цілями та завданнями; визначається змістом навчання, особливостями діяльності викладачів та студентів. Оскільки інтегроване заняття – це в основному заняття систематизації та узагальнення знань, умінь і навичок студентів, та його оптимальною структурою буде:

- повідомлення теми, цілей та завдань заняття;
- мотивація навчальної діяльності студентів;
- актуалізація та корекція опорних знань;
- повторення й аналіз основних фактів, подій, явищ;
- творче перенесення знань і навичок студентів у нові ситуації;
- узагальнення та систематизація навчальних досягнень студентів, основних ідей та наукових теорій, предметів, що є складовими інтегрованого заняття [5].

Для ефективного проведення інтегрованих занять необхідні такі умови: включення самоосвіти студентів в навчальний процес; використання методів проблемного навчання, активізація розумової діяльності на всіх етапах заняття;

продумане поєднання індивідуальних і групових форм роботи; обов'язкове врахування вікових психологічних особливостей студентів.

Викладач у процесі заняття забезпечує високу організацію та дисципліну студентів, їх самостійність, активність, ініціативність, демократичність, тактовність та етику спілкування.

Підбиття підсумків інтегрованого заняття робить викладач разом зі студентами. Алгоритм їх дій приблизно такий: співвідношення реально досягнутих результатів з поставленими цілями та завданнями заняття, повідомлення про реалізацію змісту заняття (повністю, частково, не реалізовано); оцінка кращих повідомлень студентів з точки зору інтеграції знань; аналіз недоліків у діяльності студентів і виявлення резервів підвищення ефективності інтегрованого заняття, рівня навчальних досягнень студентів [1].

Проблема інтеграції навчання і виховання важлива і сучасна як для теорії, так і для практики. Її актуальність зумовлена змінами у сфері науки і виробництва, новими соціальними запитами.

На інтегрованих уроках формуються наступні компетенції:

- ціннісно-сміслові (розуміння мети уроку, важливості вивчення теми);
- загальнокультурні (культура мовлення, почуття патріотизму, історичні дані про рідне місто);

- інформаційні (робота з комп'ютером, вміння самостійно підбирати необхідний матеріал);
- комунікативні (вміння працювати в групах, вислуховувати, спілкуватися, лояльно відноситися до людей з іншою точкою зору) [3].

На стадії навчання іноземної мови будь-які навички чи якості моделюють на конкретні кроки і в той же час аналізують і перевіряють у навчальному середовищі, максимально наближеному до дійсності. Інтерактивні форми роботи з формування іншомовної комунікативної компетентності передбачають також уведення міжпредметних зв'язків або часткової інтеграції навчального змісту іноземної мови з іншими дисциплінами професійного циклу.

Під час таких занять іноземна мова стає не тільки метою навчання, а й засобом спілкування, елементом гри, правила якої встановлюють самі студенти. Завдання викладача у цьому випадку полягають у позитивному стимулюванні студентів до спілкування іноземною мовою, створенні відповідних умов, спрямуванні навчального процесу в руслі комунікативних потреб.

Інтегроване навчання – спосіб розвитку творчих здібностей студентів.

Інтегруючи зміст дисциплін гуманітарного (в даному випадку англійської мови) та професійного циклів, студент матиме змогу максимально актуалізувати отримані знання з дисциплін, ґрунтовніше вивчити певні явища або поняття, навчитися синтезувати отримані знання та застосовувати їх під час мовлення. Насичення дисциплінарного змісту заняття з іноземної мови інформацією з професійно орієнтованим змістом стимулює пізнавально-комунікативну мотивацію студента, активізуючи тим самим розумові здібності студентів, операції аналізу, синтезу, рефлексії. Активізація мислення посилює роботу уваги, пам'яті [2].

Інтегровані заняття сприяють формуванню у студентів якісно нових знань, що характеризуються

- вищим рівнем осмислення,
- динамічністю застосування в нових ситуаціях,
- підвищенням їх дієвості і системності внаслідок системного викладу навчального матеріалу нових органічних взаємозв'язках [6].

Інтеграція занять з іноземної мови професійного спрямування передбачає реалізацію принципів науковості, доступності, усвідомленості, емоційності. Вона сприяє підвищенню інтересу студентів до навчання, активізації їх навчальної діяльності.

Мета інтеграційних процесів одна – розвинена, креативна особистість, здібна до творчого пошуку. Проведення інтегрованих занять забезпечує формування у студентів цілісної системи уявлень про діалектико-матеріалістичні закони пізнання навколишнього світу в їх взаємозв'язку та взаємозумовленості; сприяє поглибленню та розширенню знань, діапазону їх практичного застосування до процесів та явищ оточуючої дійсності, досягнення якісної, конкурентоздатної освіти.

Список використаних джерел:

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003.
2. Інноваційні технології у вивченні англійської мови / Т. Михайленко. – Х.: Основа. – 2008.

3. Інтеграція навчального процесу як чинник розвитку пізнавальної активності учнів [Електронний ресурс]. – http://osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/24899/
4. Коменский Я. А. Мир чувственных вещей в картинках. – 2-е изд. / Под ред. А. А. Красновского. – М.: Учпедгиз, 1957.
5. Мельник А. Організація інтегрованих бінарних занять з іноземної мови професійного спрямування та профільного предмета. [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2313/1/Melnyk.pdf>
6. Dudley-Evans A. Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinary approach / Dudley–Evans, A. M. St. John. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

Піцул К.С.

асистент,

*Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка*

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ГОТЕЛЬНОЇ І РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

В умовах глобалізації та інформатизації сучасного суспільства успішна професійна діяльність передбачає, окрім високого рівня компетентності фахівців, уміння адаптуватися до мінливих реалій життя, знаходити нестандартні шляхи розв'язання проблемних ситуацій професійного характеру. Усе це актуалізує питання удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців, пошуку нових підходів до навчання. Осмислення сучасних тенденцій розвитку готельного і ресторанного бізнесу дозволяє визначити пріоритетні науково-методологічні підходи до підготовки майбутніх фахівців з готельної і ресторанної справи, серед яких ми виділяємо: аксіологічний, особистісно-орієнтований, діяльнісний, ресурсний, системний, індивідуальний.

Аксіологічний підхід до навчання спрямований на підготовку студентів не тільки як висококваліфікованих майбутніх професіоналів, але й як особистостей з високим рівнем культури, етики та відповідальним ставленням до своєї справи. Сутність аксіологічного підходу до підготовки майбутнього фахівця полягає в орієнтації навчального процесу на формування у студентів загальнолюдських та професійних цінностей, що в свою чергу визначає їх ставлення до світу і до себе, як до професіонала. Готельний та ресторанний бізнес відноситься до сфери обслуговування, тому цей аспект особливо важливий, оскільки в процесі професійної діяльності йде постійна взаємодія між обслуговуючим персоналом та споживачами послуг. У готельному та ресторанному бізнесі професійні кадри виступають обличчям закладу: перше що бачить гість при вході у готель – це працівник ресепшена, а при вході у кафе чи ресторан – це хостес та офіціант. Тому перше та загальне враження гостя, а також ступінь його задоволення від закладу, напряму залежить від поведінки персоналу, вміння швидко та непомітно для самого гостя виконати будь-яке його прохання. Елсворт Статлер, один з найвідоміших представників готельного бізнесу першим сказав, що клієнт завжди правий, задоволення